

**UCHWAŁA NR XL/341/2018
RADY POWIATU OLEŚNICKIEGO
z dnia 12 lutego 2018 r.**

**w sprawie przyjęcia Powiatowej strategii zintegrowanych działań
rozwiązywania problemów społecznych oraz rozwiązywania problemów osób
niepełnosprawnych powiatu oleśnickiego w latach 2018-2025**

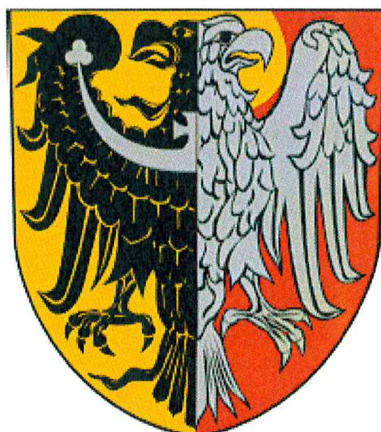
Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1868) oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.) Rada Powiatu Oleśnickiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatową strategię zintegrowanych działań rozwiązywania problemów społecznych oraz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych powiatu oleśnickiego w latach 2018-2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Oleśnickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Oleśnickiego
Alojzy Kulig

**POWIATOWA STRATEGIA ZINTEGROWANYCH
DZIAŁAŃ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH ORAZ ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
POWIATU OLESNICKIEGO W LATACH 2018 - 2025**

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	2
2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU OLEŚNICKIEGO.....	5
2.1. Podstawowe informacje o powiecie oleśnickim.....	5
2.2. Mieszkańcy powiatu.....	6
2.3. Rynek pracy.....	7
2.4. Poziom przedsiębiorczości.....	8
2.5. Edukacja i szkolnictwo.....	8
2.6. Zasoby pomocy społecznej.....	13
2.7. Program „Rodzina 500+”.....	17
2.8. Organizacje pozarządowe, którym powiat oleśnicki zlecił realizację działania.....	17
2.9. Projekt „Aktywni i samodzielni”.....	18
3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	21
3.1. Bezrobocie.....	21
3.2. Niepełnosprawność.....	22
3.3. Przemoc w rodzinie.....	27
3.4. Dziecko i rodzina.....	29
3.5. Uchodźcy, cudzoziemcy, repatrianci.....	36
4. ANALIZA.....	41
5. OBSZARY, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁANIA.....	44
6. MONITORING I EWALUACJA.....	49

1. WSTĘP

Polityka społeczna jest sferą działania zajmująca się kształtowaniem warunków życia oraz stosunków międzyludzkich. Instytucją polityki społecznej, której zadaniem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych jest pomoc społeczna. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej współpracując na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi.

Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest obligatoryjnym zadaniem własnym powiatu. Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Powiatowa Strategia rozwiązywania problemów społecznych sygnalizuje problemy społeczne występujące w gminach wchodzących w jego skład, zawierając rozwiązania o charakterze systemowym pozostające poza kompetencjami samorządu gminnego.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.). W ramach prac nad niniejszą strategią opierano się na kluczowych aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z obowiązującymi przepisami oraz wymogami prawnymi. Na ostateczny kształt strategii miał wpływ, poza ustawą o pomocy społecznej, szereg aktów prawnych, w tym:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.),

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.),
- ustawa z 25 września 2015 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1886 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 783),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2237),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.),

a także:

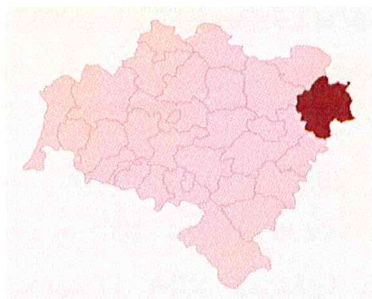
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682),
- ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.).

Na terenie Powiatu Oleśnickiego działa szereg instytucji i podmiotów prowadzących działania w zakresie polityki społecznej, realizujących własne cele strategiczne na poziomie lokalnym, regionalnym, czy też krajowym. Wspólnym celem tych wszystkich podmiotów jest jednak zapewnienie społeczności lokalnej kompleksowego, spójnego i zintegrowanego wsparcia. Dlatego przy opracowaniu strategii uwzględniono następujące dokumenty:

- Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2014-2020 (Uchwała Nr XLIV/1470/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 grudnia 2013 roku),
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 (Uchwała Nr 710/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2015 roku),
- Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2017-2020 (Uchwała Nr XXXII/1037/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 marca 2017 roku),
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku (Uchwała Nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 roku),
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleśnickim na lata 2016-2020 (Uchwała Nr XVIII/178/2016 Rady Powiatu Oleśnickiego z dnia 22 lutego 2016 roku),
- Strategia Rozwoju Powiatu Oleśnickiego na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2022 (uchwała Nr XV/148/2015 Rady Powiatu Oleśnickiego z dnia 30 listopada 2015 roku),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oleśnica na lata 2017-2025 (Uchwała Nr XXXVI/246/17 Rady Gminy Oleśnica z dnia 26 października 2017 roku),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzybórz na lata 2016-2019 (Uchwała Nr XIV/104/2016 Rady Miejskiej w Międzyborzu z dnia 23 marca 2016 roku),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Oleśnicy na lata 2016-2022 (Uchwała Nr XVIII/143/2016 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 26 lutego 2016 roku),
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dziadowa Kłoda na lata 2014-2020 (Uchwała Nr XXXI/175/2014 Rady Gminy Dziadowa Kłoda z dnia 31 marca 2014 roku),
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów na lata 2013-2020 (Uchwała Nr XXXV/201/2013 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 sierpnia 2013 roku),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Bierutów na lata 2013-2017 (Uchwała Nr XXX/273/13 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 24 stycznia 2013 roku),
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Twardogóra na lata 2012-2020 (Uchwała Nr XVII.102.2012 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 marca 2012 roku),
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010-2016 (Uchwała Nr XXXII-172/2010 Rady Gminy Dobroszyce z dnia 05 lutego 2010 roku),

2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU OLEŚNICKIEGO

2.1. Podstawowe informacje o powiecie oleśnickim

Powiat oleśnicki jest jednym z 314 powiatów w Polsce i jednym z 26 powiatów województwa dolnośląskiego.

W skład powiatu oleśnickiego wchodzi:

- gminy miejskie: Oleśnica;
- gminy miejsko-wiejskie: Bierutów, Międzybórz, Syców, Twardogóra;
- gminy wiejskie: Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Oleśnica;
- miasta: Oleśnica, Bierutów, Międzybórz, Syców, Twardogóra.

Powierzchnia powiatu wynosi 1049,74 km²

Powiat oleśnicki graniczy z powiatem oławskim, wrocławskim, trzebnickim, milickim, ostrowskim (woj. wielkopolskie), ostrzeszowskim (woj. wielkopolskie), kępińskim (woj. wielkopolskie), namysłowskim (woj. opolskie).

2.2. Mieszkańcy powiatu

Powiat oleśnicki ma 106 794 mieszkańców, z czego 51,1% stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców wzrosła o 3,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,3 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa dolnośląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu oleśnickiego w 2050 roku wynosi 100 652, z czego 51 217 to kobiety, a 49 435 mężczyźni.

❖ **Małżeństwa**

Mieszkańcy powiatu oleśnickiego zawarli w 2016 roku 514 małżeństw, co odpowiada 4,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa dolnośląskiego oraz nieznacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie mniej od wartości dla kraju. 28,9% mieszkańców powiatu oleśnickiego jest stanu wolnego, 56,3% żyje w małżeństwie, 4,8% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,3% to wdowy/wdowcy.

❖ **Przyrost naturalny**

Powiat oleśnicki ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 127. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,2 na 1000 mieszkańców powiatu oleśnickiego. W 2016 roku urodziło się 1 110 dzieci, w tym 47,0% dziewczynek i 53,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,13 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Na 1000 ludności powiatu oleśnickiego przypada 9.22 zgonów.

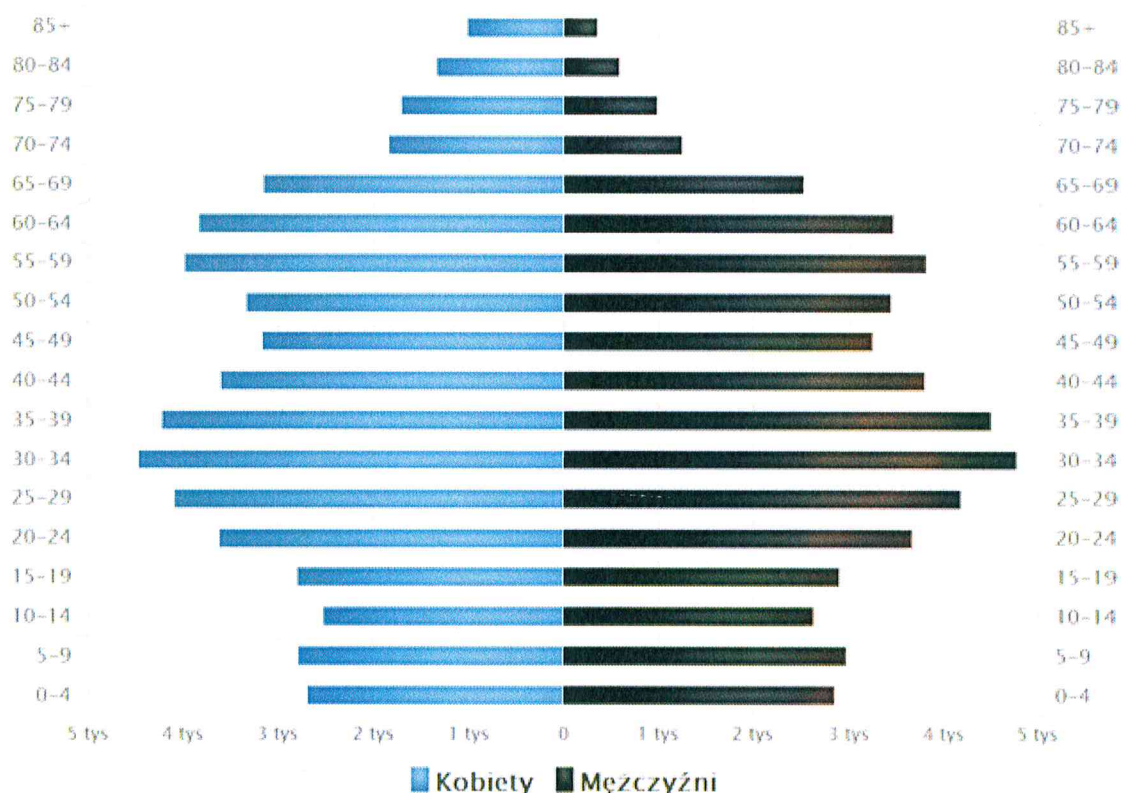
❖ **Wiek mieszkańców**

62,5% mieszkańców powiatu oleśnickiego jest w wieku produkcyjnym, 18,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,9% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.¹

¹ (źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_olesnicki#ixzz4xIqZ1jgb)

Piramida wieku mieszkańców powiatu oleśnickiego, 2014

(Źródło: GUS)

2.3. Rynek pracy

W powiecie oleśnickim na 1000 mieszkańców pracuje 190 osób. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. 47,8% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 52,2% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w powiecie oleśnickim wynosiło w 2016 roku 8,0% (9,7% wśród kobiet i 6,5% wśród mężczyzn). Jest to więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa dolnośląskiego oraz nieznacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie oleśnickim wynosi 3 631,94 PLN, co odpowiada 84,70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu oleśnickiego 15 669 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 11 499 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi - 4 170. 22,3% aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu oleśnickiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo

i rybactwo), 40,4% w przemyśle i budownictwie, a 14,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,9% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).²

2.4. Poziom przedsiębiorczości

W 2016 roku w powiecie oleśnickim stwierdzono 1 854 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 17,39 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w powiecie oleśnickim wynosi 71,40% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa dolnośląskiego oraz większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu oleśnickiego najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu - 10,26 (wykrywalność 56%) oraz o charakterze kryminalnym - 10,81 (wykrywalność 59%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 3,64 (85%), drogowe - 2,30 (98%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,25 (81%).

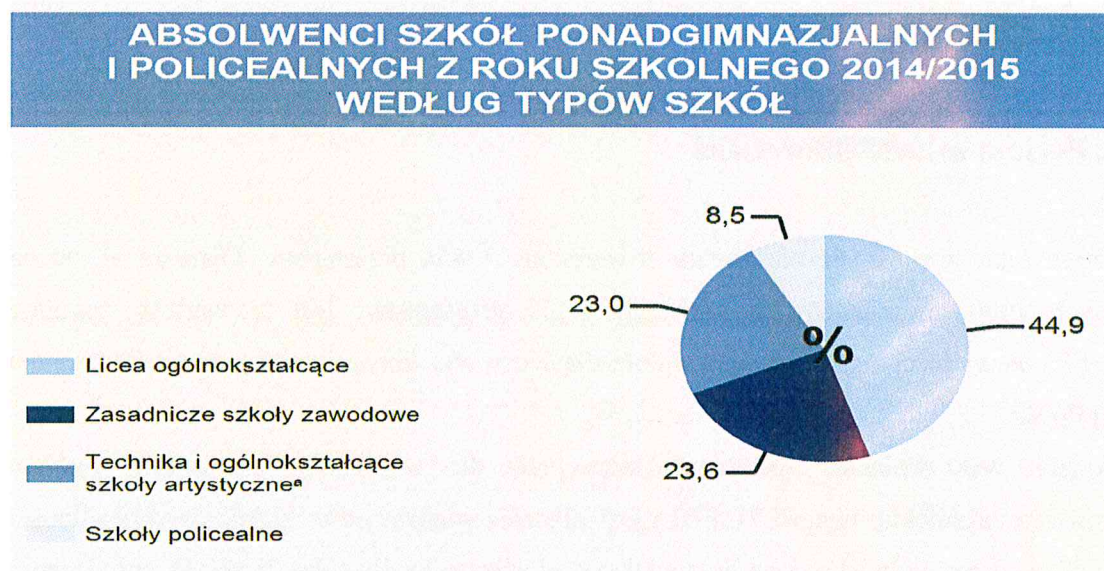
2.5. Edukacja i szkolnictwo

25 459 mieszkańców Powiatu Oleśnickiego jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 12 493 kobiet oraz 12 966 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 13,0% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,7% wykształcenie policealne, 13,2% średnie ogólnokształcące, a 18,8% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 25,2% mieszkańców powiatu oleśnickiego, gimnazjalnym 5,5%, natomiast 19,7% podstawowym ukończonym. 1,9% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do średniej krajowej mieszkańcy powiatu oleśnickiego mają nieznacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w powiecie oleśnickim największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (21,8%) oraz zasadnicze

² Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_olesnicki#ixzz4xIs4MpGO, 12.10.2017 r.

zawodowe (18,4%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (32,5%) oraz średnie zawodowe (19,8%)³, co prezentuje poniższa grafika.⁴

SZKOLNICTWO W ROKU SZKOLNYM 2015/2016		
Wydatki na oświatę i wychowanie stanowiły 34,9% wydatków budżetu powiatu w 2015 r.		
Liczba ludności w 2015 r. w wieku:		
7-12 lat	6563	
13-15 lat	3150	
16-19 lat	4511	
		Szkoły podstawowe 37
		w tym specjalne 4
		Gimnazja 14
		w tym specjalne 4
		Szkoły ponadgimnazjalne i policealne 25
		Uczniowie w szkołach:
		podstawowych 7261
		w tym specjalnych 74
		gimnazjalnych 3119
		w tym specjalnych 59
		zasadniczych szkołach zawodowych 894
		liceach ogólnokształcących 1570
		technikach i ogólnokształcących szkołach artystycznych ^a 1037
		szkołach policealnych 190

³ Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_olesnicki#ixzz4xItKWjGP, 12.10.2017 r.

⁴ Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu.

Ilość uczniów w szkołach publicznych dla młodzieży według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

SZKOŁY PUBLICZNE DLA MŁODZIEŻY			
Nazwa szkoły	zawód/profil	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
I LO Oleśnica		415	14
I LO Oleśnica – RAZEM		415	14
II LO Oleśnica		332	12
II LO Oleśnica – RAZEM		332	12
LO Syców		170	7
LO Syców - RAZEM		170	7
ZSP Oleśnica			
ZSZ	wielozawodowa, młodociani	320	11
	ZSZ uczniowie	42	
ZSZ – RAZEM		362	11
Technikum	technik ekonomista	67	3
	technik handlowiec	40	2
	technik informatyk	129	5
	technik mechanik	97	4
	technik spedytor	108	4
Technikum RAZEM		441	18
ZSP Oleśnica – RAZEM		803	29
ZSP Syców			
ZSZH	wielozawodowa, młodociani	195	8
Technikum	technik logistyk	107	4
	technik mechanik	76	4
	technik ekonomista	86	4
Technikum – RAZEM		269	12
ZSP Syców – RAZEM		464	20
ZSP Twardogóra			
Technikum	technik ekonomista	37	4
	technik organizacji reklamy	40	
Technikum RAZEM		77	4
ZSZ	wielozawodowa, młodociani	109	4
ZSP Twardogóra – RAZEM		186	8
ZSP Bierutów			
LO		69	3
Technikum	technik agrobiznesu	34	4
	technik informatyk	48	
Technikum RAZEM		82	4
ZSP Bierutów – RAZEM		151	7
ZSP Międzybórz			
Technikum	technik żywienia i usług gastronomicznych	42	3
Technikum RAZEM		42	3
ZSZ	wielozawodowa, młodociani	77	3
ZSP Międzybórz RAZEM		119	6
Szkoły publiczne dla młodzieży – RAZEM		2640	103

Ilość uczniów w szkołach publicznych dla dorosłych według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

SZKOŁY PUBLICZNE DLA DOROSŁYCH			
Nazwa szkoły	zawód/profil	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
ZSP Oleśnica	LO dla dorosłych	62	3
ZSP Syców	LO dla dorosłych	26	2
ZSP Twardogóra	LO dla dorosłych	41	2
ZSP Międzybórz RAZEM		119	6
Szkoły publiczne dla dorosłych – RAZEM		2640	103

Ilość uczniów w szkołach publicznych specjalnych według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

SZKOŁY PUBLICZNE SPECJALNE			
Nazwa szkoły	zawód/profil	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Oleśnica			
przedszkole	niepełnosprawność sprzężona	5	3
	umiarkowana i znaczna	4	
	z autyzmem	3	
przedszkole RAZEM		12	3
szkoła podstawowa	lekkie upośledzenie	26	12
	umiarkowana i znaczna	25	
	niepełnosprawność sprzężona	17	
	z autyzmem	1	
szkoła podstawowa RAZEM		69	12
gimnazjum	lekka niepełnosprawność	18	4
	umiarkowana i znaczna	5	
	niepełnosprawność sprzężona	8	
gimnazjum RAZEM		31	4
ZSZ	lekkie upośledzenie	9	1
	niepełnosprawność sprzężona	4	
	młodociani	1	
ZSZ RAZEM		13	1
przysposabiająca	umiarkowana i znaczna	7	2
	niepełnosprawność sprzężona	6	
przysposabiająca RAZEM		13	2
OREW	głębokie upośledzenie	17	2
OREW RAZEM		17	2
SOSW RAZEM		155	24
Internat SOSW		17	

Ilość uczniów w szkołach niepublicznych specjalnych według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

Nazwa szkoły	zawód/profil	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
CARITAS			
SP dla lekko upośledzonych	lekko	16	2
	sprzężeni	1	
SP lekko SUMA		17	2
SP dla up. w st. umiarkowanym	umiarkowany i znaczny	5	2
	sprzężeni	6	
	głębokie	3	
SP umiarkowani - RAZEM		14	2
Gimnazjum dla lekko upośledzonych	lekko	4	1
Gim. lekko - RAZEM		4	1
Gimnazjum dla up. w st. umiarkowanym	umiarkowany i znaczny	10	2
	sprzężeni	2	
Gim. umiarkowani - RAZEM		12	2
ZSZ	lekko, uczniowie	1	1
Branżowa Szkoła I st.	lekko, uczniowie	2	1
ZSZ - RAZEM		3	2
Przysposabiająca	umiarkowany i znaczny	9	2
	sprzężeni	5	
Przysposabiająca - RAZEM		14	2
CARITAS - RAZEM		64	11
Internat		56	-

Ilość osób na kwalifikacyjnych kursach zawodowych według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

KWALIFIKACYJNE KURSY ZAWODOWE			
Nazwa szkoły/placówki	nazwa kursu	Liczba słuchaczy	liczba kursów
PCKZ	organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń	34	1
	użytkowanie obrabiarek skrawających	67	2
	rozliczenie wynagrodzeń i danin publicznych	39	2
RAZEM		140	5
PCKZ Internat		19	

Ilość uczniów w szkołach niepublicznych dla dorosłych według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

SZKOŁY NIEPUBLICZNE DLA DOROSŁYCH			
Nazwa szkoły	zawód/profil	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Euroconsulting Oleśnica			
Szkoła policealna	technik administracji	46	2
	technik bhp	52	2
LO dla dorosłych		213	5
Euroconsulting Oleśnica - RAZEM		311	9
ALFA			
Policealne Studium Zawodowe	opiekun medyczny, zaoczna	23	2
	opiekunka dziecięca, zaoczna	17	1
	opiekunka dziecięca, stacjonarna	14	1
ALFA - RAZEM		54	4
ATENA			
Policealne Studium Zawodowe	technik bhp	21	2
LO		65	3
ATENA - RAZEM		86	5
Szkoły niepubliczne dla dorosłych - RAZEM		451	18

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka według stanu na dzień 30.09.2017 r.:

Nazwa placówki	Liczba dzieci
Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Oleśnicy	2
Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Oleśnicy	45
Specjalny Ośrodek szkolno-Wychowawczy w Oleśnicy	11

2.6. Zasoby pomocy społecznej

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

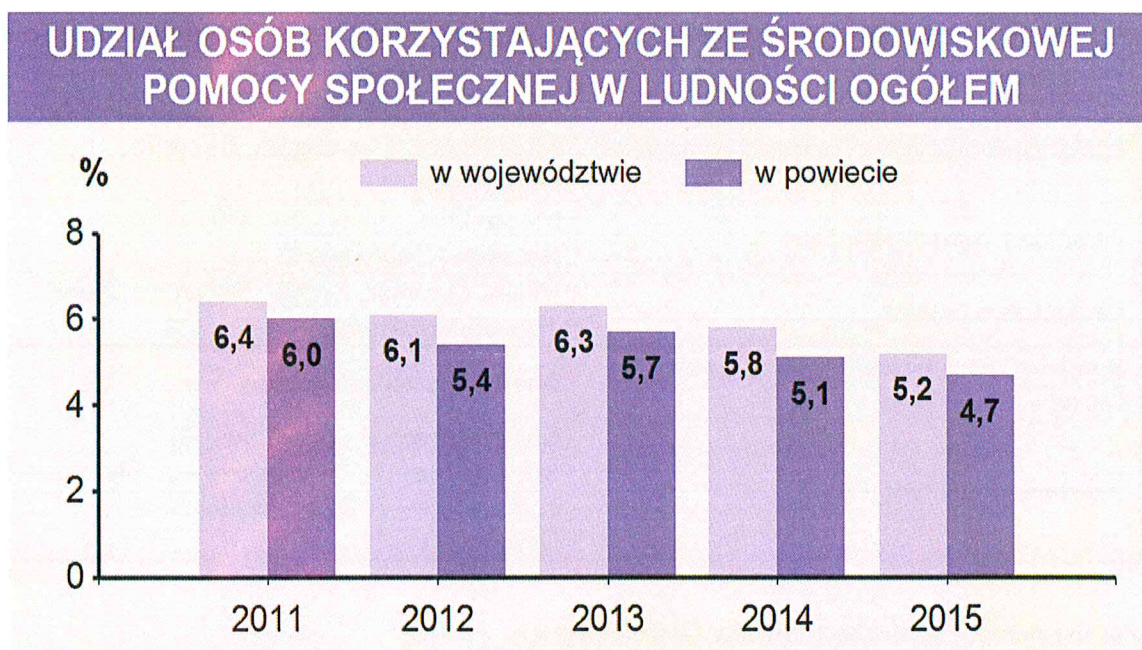
- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego i na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

Gmina i powiat, obowiązane są zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. Pomocy nie mogą również odmówić podmioty, którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły realizację zadań.

Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują corocznie ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby te obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Przedstawione w niniejszym dziale zasoby pomocy społecznej obrazują z jakiego rodzaju wsparcia mogą korzystać mieszkańcy powiatu oleśnickiego, zarówno na poziomie gminy jak i powiatu. Powyższe, nie oznacza, że funkcjonują instytucje zabezpieczające wszystkie potrzeby oraz że te usługi są dostępne dla każdej osoby, która się o nie ubiega. Rozbieżności pomiędzy możliwościami a potrzebami zostaną omówione w dalszej części strategii w diagnozie problemów.⁵

⁵ Źródło: Urząd Statystyczny Wrocław

Zasoby pomocy społecznej w gminach powiatu oleśnickiego:

Rodzaj	Gmina
Usługi opiekuńcze	Miasto Oleśnica, Oleśnica, Bierutów, Syców, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Twardogóra, Dobroszyce
Środowiskowy Dom Samopomocy	Miasto Oleśnica
Rehabilitacja lecznicza (NZOZ, SPZOZ)	Miasto Oleśnica, Syców, Dziadowa Kłoda, Twardogóra
Świetlice środowiskowe	Miasto Oleśnica, Syców, Twardogóra
Terapia dla osób uzależnionych	Miasto Oleśnica, Syców, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Twardogóra
Grupy AA	Miasto Oleśnica, Syców, Międzybórz, Twardogóra, Bierutów, Dobroszyce
Grupy wsparcia dla osób współuzależnionych	Miasto Oleśnica, Syców, Międzybórz, Twardogóra, Dobroszyce
Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Miasto Oleśnica, Syców, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Twardogóra, Oleśnica, Bierutów, Dobroszyce
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Miasto Oleśnica, Syców, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Twardogóra, Bierutów, Oleśnica, Dobroszyce,
Uniwersytet III wieku	Miasto Oleśnica, Syców, Bierutów
Ogrzewalnia	Miasto Oleśnica
Jadłodajnie	Miasto Oleśnica
Punkt Konsultacyjny (Terapeuta uzależnień)	Miasto Oleśnica, Syców, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Twardogóra, Bierutów, Dobroszyce
Poradnictwo psychologiczne	Miasto Oleśnica, Syców, Międzybórz, Bierutów, Dobroszyce
Poradnictwo prawne	Miasto Oleśnica, Syców, Dziadowa Kłoda, Twardogóra, Bierutów
Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze dla Dzieci	Miasto Oleśnica, Bierutów
Asystenci rodziny (OPS)	Miasto Oleśnica – 6, Syców – 3, Międzybórz – 1, Twardogóra – 2, Oleśnica – 2, Bierutów – 2, Dziadowa Kłoda – 1, Dobroszyce – 1

Zasoby pomocy społecznej Powiatu Oleśnickiego:

Rodzaj	Liczba miejsc	Organ prowadzący
Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Ostrowinie	224	Powiat Oleśnicki

Powiatowy Dom Pomocy Społecznej Filia w Jemielnej	72	Powiat Oleśnicki
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Bierutowie	30	Powiat Oleśnicki
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Bierutowie	8	Powiat Oleśnicki
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Bierutowie	14	Powiat Oleśnicki
3 Rodzinne Domy Dziecka (forma rodzinna)	22	Powiat Oleśnicki
Zawodowe specjalistyczne rodziny zastępcze	4	Powiat Oleśnicki
Warsztaty Terapii Zajęciowej	67	Caritas Archidiecezji Wrocławskiej
Dom Opieki „Caritas” w Dobroszycach	32	Caritas Archidiecezji Wrocławskiej

Istotnym zasobem pomocy społecznej na terenie powiatu oleśnickiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy (PCPR), w ramach którego funkcjonują między innymi:

- Dział ds. Osób Niepełnosprawnych;
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
- Zespół Interwencji Kryzysowej.

W ramach działalności PCPR mieszkańcy Powiatu Oleśnickiego korzystać mogą z bezpłatnego:

- poradnictwa psychologicznego,
- poradnictwa pedagogicznego,
- poradnictwa pracownika socjalnego lub specjalisty pracy z rodziną,
- mediacji rodzinnych,
- udziału w zajęciach dla sprawców przemocy w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego wg modelu DULUTCH,
- udziału w zajęciach z zakresu podnoszenia kompetencji rodzicielskich,
- szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

2.7. Program „Rodzina 500+”

Realizacja Programu „Rodzina 500+” w poszczególnych gminach Powiatu Oleśnickiego:

GMINA	PROGRAM „RODZINA 500+” – rok 2016			PROGRAM „RODZINA 500+” – do 31.10.2017		
	Ilość rodzin objęta programem	Ilość dzieci objęta programem	Wyplacona kwota na to świadczenie w PLN	Ilość rodzin objęta programem	Ilość dzieci objęta programem	Wyplacona kwota na to świadczenie w PLN
Oleśnica	1138	1550	6 990 029	893	1726	8 605 305
Miasto Oleśnica	2235	3100	13 707 520	2315	3250	15 924 918
Dziadowa Kłoda	396	634	2 851 981	399	659	3 303 23,5
Międzybórz	411	692	3 041 500	374	627	3 445 808
Bierutów	664	1052	4 340 417	712	1083	5 270 361
Dobroszyce	519	793	3 337 674	579	852	3 679 001
Syców	1300	1962	8 412 703	1459	2180	9 352 148
Twardogóra	895	1352	5929 006,50	775	1146	8 217 668
RAZEM	7 558	11 135	48 623 114	7 506	11 523	57 798 439,5

Środki finansowe zrealizowane przez Powiat Oleśnicki w ramach programu "Rodzina 500+" w okresie od 1 stycznia 2016 do 31 października 2017”

Okres	Liczba rodzin którym wypłacono świadczenia	Liczba dzieci na które wypłacono świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń
2016	96	135	576 260,74 zł
01.01 – 31.10.2017	100	145	633 799,60 zł

2.8. Organizacje pozarządowe, którym Powiat zlecił realizację zadań

Prowadzenie Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie Powiatu Oleśnickiego zostało zlecone Rzymsko-Katolickiej Parafii Najświętszej Marii Panny Matki Miłosierdzia w Oleśnicy z siedzibą w Oleśnicy przy ul. Wileńskiej 4. Mieszkańcy Powiatu Oleśnickiego mają możliwość korzystania z pomocy pracowników praktycznie przez cały rok kalendarzowy. W Specjalistycznej Poradni Rodzinnej dyżurują:

- psycholodzy,
- psychoterapeuta,

- pedagodzy,
- doradcy życia rodzinnego,
- prawnik.

W ramach działalności Specjalistycznej Poradni Rodzinnej odbywały się również warsztaty dla kobiet „Jaką żoną jestem” oraz zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień.

Dom Opieki Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Dobroszycach działa od 2003 roku jako zadanie zlecone przez Powiat Oleśnicki podmiotom zewnętrznym z obszaru organizacji pozarządowych.

Dom Opieki w Dobroszycach jest placówką pobytu stałego, o zasięgu ponadlokalnym, przeznaczoną dla 32 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, które wymagają opieki całodobowej. Instytucja działa zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, tym samym zapewniając właściwy zakres usług, zgodny ze standardami określonymi dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańca domu.

2.9. Projekt „Aktywni i samodzielni”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy od 2008 roku do 30 czerwca 2015 realizowało projekt systemowy „Aktywni i samodzielni” w ramach poddziałania 7.1.2. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt był skierowany do dwóch różnych grup docelowych:

- pierwsza to mieszkańcy powiatu oleśnickiego posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, będący w wieku od 15 do 64 roku życia, znajdujący się w trudnej sytuacji zawodowej bądź życiowej,
- druga grupa to młodzież opuszczająca całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, rodziny zastępcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Celem projektu było upowszechnianie integracji poprzez:

- podnoszenie kompetencji społecznych, umiejętności poruszania się po rynku pracy oraz nabycie nowych kwalifikacji zawodowych przez uczestników objętych Indywidualnymi Planami Usamodzielniania oraz osoby z niepełnosprawnością,
- integrację uczestników projektu poprzez uczestnictwo w działaniach o charakterze środowiskowym,
- upowszechnianie aktywnej integracji.

W ramach projektu można było skorzystać z bezpłatnych porad specjalistycznych: prawnika, psychologa, doradcy zawodowego. W trakcie trwania projektu od 2008 roku do 30 czerwca 2015 roku łącznie wzięły udział 694 osoby, w tym 352 kobiety oraz 342 mężczyzn. Liczba osób z niepełnosprawnością objęta wsparciem w ramach projektu wyniosła 529 osób.

W ramach projektu uczestnicy korzystali z czterech form aktywizacji: społecznej, edukacyjnej, zawodowej oraz zdrowotnej. W aktywizacji społecznej był to grupowy trening kompetencji i umiejętności społecznych oraz indywidualne wsparcie w zakresie kompetencji życiowych, poradnictwo specjalistyczne, udzielenie informacji o prawach i uprawnieniach, w aktywizacji edukacyjnej była to opłata czesnego za naukę na poziomie ponadgimnazjalnym bądź policealnym, kurs komputerowy, kursy językowe, prawo jazdy kategorii „b” i „c” a także szkolenia zawodowe między innymi takie jak: kurs obsługi kasy fiskalnej i terminali kart płatniczych, kurs kasjer walutowo – złotowy, kurs wizażu i stylizacji paznokci, kurs opiekunka osób starszych i niepełnosprawnych, kurs pracownik ochrony fizycznej z licencją I stopnia, kurs specjalista do spraw kadr i płac, kurs florystyczny z elementami decoupage, kurs operator wózków jezdniowych z uprawnieniami UDT, kurs operator ciężkiego sprzętu budowlanego (koparko-ladowarka), kurs operator podnośnika koszowego, kurs podstaw fryzjerstwa, kurs wypełniania zeznań podatkowych, kurs asystentki - sekretarki, kurs masażu I stopnia, kursy języka angielskiego, niemieckiego, migowego.

W ramach aktywizacji zawodowej uczestnicy wzięli udział w warsztatach grupowych z doradcą zawodowym, indywidualnych spotkaniach z doradcą zawodowym. Aktywizacja zdrowotna było to sfinansowanie kosztów zajęć rehabilitacyjnych, zgodnie z potrzebami osób z niepełnosprawnością oraz sfinansowanie kosztów turnusu usprawniająco-rekreacyjnego.

Od 1 września 2016 roku do 30 czerwca 2018 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy realizuje projekt „Aktywni i samodzielni” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Priorytet IX, poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne, projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przedmiotem projektu jest reintegracja społeczna i zawodowa 65 osób, w tym 45 osób z niepełnosprawnościami (33 kobiet i 12 mężczyzn) oraz 20 (12 kobiet i 8 mężczyzn) wychowanków pieczy zastępczej będących w procesie usamodzielnienia, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób z ich otoczenia. Grupę docelową stanowią osoby z terenu powiatu oleśnickiego, będące klientami PCPR w tym osoby nieaktywne zawodowo, bezrobotne najbardziej oddalone od rynku pracy. Dzięki działaniom projektowym nastąpi poprawa zatrudnialności i włączenie społeczne mieszkańców powiatu oleśnickiego, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, co wpłynie pozytywnie na ich sytuację życiową, a także na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu.

Celem głównym projektu jest podniesienie aktywności społecznej uczestników, uzupełnienie kwalifikacji oraz poprawa zdolności do zatrudnienia.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie aktywności społecznej uczestników projektu, podniesienie ich kompetencji społecznych i umiejętności życiowych.
2. Zwiększenie zdolności do zatrudnienia poprzez podniesienie umiejętności poruszania się po rynku pracy i wzrost motywacji do podjęcia pracy.
3. Nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz podniesienie poziomu wykształcenia wśród uczestników projektu.
4. Złagodzenie barier poprzez sfinansowanie instrumentów aktywizacji zdrowotnej.

Na dzień 30.10.2017 w projekcie bierze udział 62 uczestników w tym 17 wychowanków pieczy zastępczej będących w procesie usamodzielnienia, resztę stanowią osoby niepełnosprawne - bezrobotne. Do tej pory każdy z uczestników został objęty pomocą w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych. 16 osób skorzystało z dofinansowania PFRON do turnusu rehabilitacyjnego. Uczestnicy zadeklarowali się na poniższe formy wsparcia zawodowego: kurs kasy fiskalnej, kurs komputerowe, kurs operatorów wózków jezdniowych, kurs stylizacji paznokci oraz rzęs, prawo jazdy kat. B, E, magazynier, szwacz, fryzjer, florysta, pracownik gospodarczy, spawacz, pracownik ochrony.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

3.1. Bezrobocie

Bezrobocie rejestrowane w powiecie oleśnickim wynosiło w 2016 roku 8,0% (9,7% wśród kobiet i 6,5% wśród mężczyzn). Jest to więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa dolnośląskiego oraz nieznacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Wysokość bezrobocia w Powiecie Oleśnickim w poszczególnych miesiącach, od stycznia 2013 do września 2017, wykazuje stałą tendencję spadkową; w zestawieniu z poziomem bezrobocia w Województwie Dolnośląskim oraz w Polsce kształtowała się następująco:

Rok 2013	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI
Powiat oleśnicki	17.1	17.4	17.0	16.8	16.4	15.9	15.9	15.6	15.6	15.7	15.8	16.0
Województwo dolnośląskie	14.3	14.6	14.5	14.2	13.6	13.2	13.0	12.9	12.8	12.8	13.0	13.1
Polska	14.2	14.4	14.3	14.0	13.6	13.2	13.1	13.0	13.0	13.0	13.2	13.4

Rok 2014	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI
Powiat oleśnicki	16,5	16,6	15,8	15,2	14,4	13,7	13,5	13,1	12,7	12,3	12,2	12,0
Województwo dolnośląskie	13,6	13,6	13,2	12,7	12,1	11,6	11,4	11,2	10,9	10,6	10,6	10,4
Polska	13,9	13,9	13,5	13,0	12,5	12,0	11,8	11,7	11,5	11,3	11,4	11,4

Rok 2015	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI
Powiat oleśnicki	12,6	12,8	12,5	12,0	11,3	10,9	10,7	10,6	10,4	10,2	10,0	9,8
Województwo dolnośląskie	10,9	10,9	10,6	10,2	9,7	9,2	9,0	8,8	8,6	8,5	8,5	8,5
Polska	11,9	11,9	11,5	11,1	10,7	10,2	10,0	9,9	9,7	9,6	9,6	9,7

Rok 2016	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI
Powiat oleśnicki	10,4	10,3	10,1	9,6	9,0	8,5	8,3	8,2	8,1	7,9	8,0	8,0
Województwo dolnośląskie	8,9	9,0	8,8	8,4	8,0	7,7	7,5	7,4	7,3	7,2	7,2	7,2
Polska	10,2	10,2	9,9	9,4	9,1	8,7	8,5	8,4	8,3	8,2	8,2	8,2

Rok 2017	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI
Powiat oleśnicki	8,5	8,3	8,2	7,7	7,3	6,9	6,9	6,9	6,9	bd	bd	bd
Województwo dolnośląskie	7,5	7,4	7,1	6,8	6,5	6,3	6,2	6,2	6,1	bd	bd	bd
Polska	8,5	8,4	8,0	7,6	7,3	7,0	7,0	7,0	6,8	bd	bd	bd

W związku z wciąż malejącym bezrobociem na rynku pracy w Powiecie zaczęło brakować pracowników, co spowodowało, że przedsiębiorcy zaczęli zatrudniać obcokrajowców z poza Unii Europejskiej, z takich krajów jak: Republika Armenii, Republika Białorusi, Republika Mołdawii, Federacja Rosji czy Ukraina.

Rokrocznie coraz więcej jest składanych oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców, w samym 2016 roku wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy 3 951 oświadczeń, w tym 3 562 dotyczyło obywateli Ukrainy.⁶

3.2. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Nieodwracalny charakter niepełnosprawności, widoczne jej objawy, nierzadko dramatyczne okoliczności jej powstania, rozległość organicznych, psychologicznych i społecznych skutków dekomponują życie osoby doświadczonej tym stanem, niekiedy niwecząc najcenniejsze dla niej wartości, dając w zamian poczucie wyobcowania i osamotnienia. Przystosowanie się wówczas do bycia osobą niepełnosprawną, nie mówiąc już o zaakceptowaniu takiej sytuacji, nie jest możliwe bez uzyskania odpowiedniego wsparcia społecznego. W trudnych chwilach życia osoba niepełnosprawna potrzebuje bowiem psychicznego wsparcia, którego jedynym źródłem są kontakty międzyludzkie. Więzy społeczne chronią osobę niepełnosprawną przed poczuciem osamotnienia i wywierają zbawienny wpływ na zaspokojenie potrzeby przynależności i społecznej integracji. Poczucie bliskości z innymi ludźmi, świadomość oparcia, zrozumienia, akceptacji w rodzinie lub u przyjaciół wzmacniają odporność psychiczną i ułatwiają jej rozwiązywanie życiowych problemów.

Problematykę wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych analizuje się zazwyczaj z punktu widzenia instytucji, czy też organizacji, grup specjalnie w tym celu powołanych, co wyraża się między innymi w zapisach ustawowych o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Specyficzne potrzeby osób niepełnosprawnych uwzględnione zostały w dziesiątkach przepisów prawa dotyczących niemal wszystkich aspektów organizacji i funkcjonowania społeczeństwa, w tym w przepisach dotyczących

⁶ Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnicy.

ochrony zdrowia, edukacji i pomocy społecznej, budownictwa, transportu, komunikacji, łączności i kultury fizycznej. W najszerszy sposób określiła podstawowe uprawnienia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej wspomniana wyżej ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W ustawie zawarta została nowa definicja pojęcia „osoby niepełnosprawnej”. Za osobę niepełnosprawną uznaje się osobę, której stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie funkcji społecznych.

Szacuje się, że liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie Oleśnickim wynosi ok. 14 tys. mieszkańców, co stanowi ok. 8% populacji. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy w lutym 2017 r. było zarejestrowanych 311 niepełnosprawnych osób bezrobotnych, co stanowi 9,9% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych; według miejsca zamieszkania niepełnosprawnych osób bezrobotnych, liczba ta rozkłada się w poszczególnych gminach następująco: 107 osób niepełnosprawnych – Miasto Oleśnica, 52 – gmina Twardogóra, 46 – gmina Syców, 41 – gmina Oleśnica, 24 – gmina Bierutów, 15 – gmina Międzybórz, 13 – Dobroszyce, 13 – gmina Dziadowa Kłoda.

❖ Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Osoby niepełnosprawne stanowią grupę bardzo zróżnicowaną pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności. Najwięcej orzeczeń zostało wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Oleśnicy ze względu na dysfunkcję narządu ruchu, a następnie w kolejności – układ krążenia.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (dla dzieci w wieku do lat 16) w latach 2015-2017 (do września 2017):

Rok	2015	2016	do IX.2017
Liczba orzeczeń	254	284	193

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dla osób od 16 roku życia) w okresie od 2015 do 30 września 2017 r.

		2015	2016	do IX.2017
1	Ogółem	2369	2111	1620
2	Lekki stopień	414	442	320
3	Umiarkowany stopień	1354	1102	837
4	Znaczny stopień	601	567	445

Cel składania wniosku przez osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia w okresie od stycznia 2015 r. do końca września 2017 r.

Cel złożenia wniosku:		2015	2016	do IX.2017
1	Odpowiedniego zatrudnienia	2369	2111	1620
2	Szkolenie	414	442	320
3	Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	1354	1102	837
4	Przedmioty ortopedyczne	601	567	445
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	2369	2111	1620
6	Zasilek stały	414	442	320
7	Zasilek pielęgnacyjny	1354	1102	837
8	Korzystanie z karty parkingowej	601	567	445
9	Inne	601	567	445

Cel składania wniosku przez opiekunów osób poniżej 16 roku życia w okresie od stycznia 2015 r. do września 2017 r.

Cel złożenia wniosku:		2015	2016	do IX.2017
1	Zasilek pielęgnacyjny	259	252	159
2	Zasilek stały	16	22	20
3	Inne	17	11	6

❖ Zadania finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 roku Nr 127, poz. 721 ze zm.). Środki finansowe, jakimi PFRON dysponuje mogą być przeznaczane jedynie na cele, które określa ustawa. Ustawa ta wyklucza możliwość finansowania przez PFRON rehabilitacji medycznej. Fundusz jest instytucją wspierającą aktywność zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych. PFRON wspiera także pracodawców zatrudniających osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz organizacje pozarządowe działające na ich rzecz.

Środki PFRON pochodzą m.in. z wpłat pracodawców, którzy nie zatrudniają odpowiedniej liczby osób niepełnosprawnych. Fundusz pobiera te wpłaty i przeznacza je na zadania określone ww. ustawą.

Osoby niepełnosprawne zamieszkujące teren powiatu oleśnickiego mogą ubiegać się za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do: uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się, likwidacji barier technicznych. Ponadto każda organizacja pozarządowa działająca na terenie powiatu świeckiego na rzecz osób niepełnosprawnych może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w sporcie, kulturze, turystyce i rekreacji.

Ponadto osoby niepełnosprawne z terenu powiatu oleśnickiego mogą ubiegać się za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy o dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Zadania powiatu w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych, finansowane ze środków PFRON, są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy, natomiast działania związane z rehabilitacją zawodową i zatrudnianiem osób niepełnosprawnych są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnicy.

Do zadań realizowanych przez PUP zaliczamy: przyznawanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; dofinansowanie kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej; finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu; zwrot kosztów dla pracodawcy zatrudniającego osoby niepełnosprawne; zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy; zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej; finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu; pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie; kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.

PCPR realizuje następujące zadania: dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych,

dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki, dofinansowanie zaopatrzenia przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego, dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, współpraca i nadzór nad warsztatami terapii zajęciowej, realizacja programów PFRON, np. „Aktywny Samorząd”, Wyrównywanie Różnic Między Regionami III”, Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu w 2017 r.”.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna w Powiecie Oleśnickim (w PLN)					
Wyszczególnienie		ROK 2014	ROK 2015	ROK 2016	Prognoza 2017
1	Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	2 529 572	2 524 466	2 656 808	2 560 230
Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się					
2	Liczba osób, które uzyskały	58	57	72	97
3	Wartość dofinansowania	239 094	305 130	378 689	373 302
Turnusy rehabilitacyjne					
4	Liczba osób, które uzyskały pomoc	149	157	90	108
5	Wartość dofinansowania	126 007	124 853	79 500	97 056
Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny					
6	Liczba osób, które uzyskały pomoc	443	363	300	260
7	Wartość dofinansowania	584 527	646 857	536 696	462 050
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki					
8	Liczba dofinansowanych imprez	4	5	4	6
9	Liczba uczestników	107	158	147	174
10	Wartość dofinansowania ogółem	45 876	51 661	53 674	55 516
Program „Aktywny Samorząd”					
11	Liczba świadczeń	81	88	94	90
12	Wartość dofinansowania	386 242	258 395	336 946	320 000

❖ Warsztaty Terapii Zajęciowej

Na terenie Powiatu Oleśnickiego istnieje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Dobroszycach, który swoją działalność rozpoczął 1 grudnia 2003 r. Uczestnicy Warsztatu dojeżdżają z Oleśnicy, Twardogóry, Międzyborza, Bierutowa, Grabowna Wielkiego i z innych okolicznych wiosek. Aktualnie WTZ liczy 67 uczestników, którzy korzystają z usług rehabilitacyjnych, terapeutycznych oraz biorą czynny

udział w imprezach sportowych i kulturalnych organizowanych na terenie Powiatu Oleśnickiego. Czas trwania zajęć w Warsztacie wynosi 35 godzin tygodniowo. Program terapii w pracowniach jest dostosowany do psychofizycznych możliwości uczestnika.

Na funkcjonowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Dobroszycach z filią w Sycowie została przeznaczona w roku 2016 kwota 1 190 814 zł, z tego: ze środków PFRON – 1 071 732 zł, a 119 082 zł ze środków własnych Powiatu Oleśnickiego.

Należy zauważyć, że środki finansowe, otrzymywane na realizację zadań ustawowych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizowanych przez samorząd powiatowy są drastycznie niewystarczające, aby móc zaspokoić rzeczywiste potrzeby osób niepełnosprawnych. Przykładowo, na likwidację barier funkcjonalnych oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zostało złożonych w 2016 roku 588 wniosków na kwotę 2 056 038 zł, natomiast Powiat Oleśnicki na realizację wszystkich zadań ustawowych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej otrzymał kwotę 2 188 468 zł, w ramach której same zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej to kwota 1 071 732 zł. Tak więc na pozostałe zadania Powiatu pozostawała jedynie kwota 1 116 736 zł. Niewystarczające środki finansowe ograniczają możliwości przeciwdziałania skutkom niepełnosprawności, a tym samym mają wpływ na możliwości funkcjonowania tych osób zarówno w środowisku, jak i poza miejscem zamieszkania.

3.3. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Ofiary przemocy doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długo trwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym.

Niebieska Karta to procedura interwencyjna stosowana przez Policję, pomoc społeczną i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oświatę, służbę zdrowia.

Informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Oleśnicy potwierdzają wagę problemu przemocy w rodzinach zamieszkujących teren oleśnickiego. Przemocy najczęściej doznają kobiety i dzieci.

❖ Zespół Interwencji Kryzysowej

W celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcji osób, rodzin i społeczności, przemocy w rodzinie ustawa stwarza możliwość podejmowania interwencji kryzysowej. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy. Osoby będące w sytuacjach kryzysowych korzystają ze wsparcia Zespołu Interwencji Kryzysowej w Oleśnicy, który działa w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy.

Celem strategicznym prowadzenia ZIK jest zapewnienie pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w różnych sytuacjach kryzysowych, w szczególności, takich jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm, kryzysy małżeńskie, sieroctwo, żałoba, bezrobocie, bezradność życiowa, problemy opiekuńcze, choroba.

ZIK w celu realizacji powyższych zadań współpracuje, w szczególności z: Policją, Prokuraturą, Sądem, Ośrodkami Pomocy Społecznej, wojewódzkim koordynatorem realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, organizacjami pozarządowymi, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołami interdyscyplinarnymi, placówkami systemu oświaty oraz innymi podmiotami, których działalność statutowa obejmuje pomoc społeczną.

Ilość udzielonych porad w ramach ZIK od stycznia 2015 r. do października 2017 r.:

SPECJALISTA	2015	2016	do X. 2017
Psycholog	77	215	167
Pracownik socjalny/specjalista pracy z rodziną	20	25	42
Mediator rodzinny	0	8	0

❖ Program dla Sprawców Przemocy Domowej DULUTH

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy realizuje Program Korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej wg modelu DULUTH. Program obejmuje warsztaty grupowe (60 godzin) oraz konsultacje indywidualne (30 godzin). Uczestnicy do udziału w programie mogą zgłaszać się samodzielnie, często jednak zgłaszani są przez pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej, dzielnicowych czy też kuratorów sądowych.

	2015 rok	2016 rok	2017 rok
Liczba osób przystępujących do programu	10	12	15
Liczba osób, które ukończyły program	3	3	w trakcie

❖ Kompetencje rodzicielskie

Ten rodzaj treningu adresowany jest do rodziców, szczególnie tych, którzy chcą i potrzebują wsparcia, których natchodzą wątpliwości wychowawcze wymagające konsultacji ze specjalistami. Ponadto adresatami treningu są rodzice, przejawiający brak umiejętności i kompetencji wychowawczych skierowani do uczestnictwa w programie przez specjalistów z nimi współpracujących.

	2015 rok	2016 rok	2017 rok
Liczba osób przystępujących do programu	23	18	12
Liczba osób, które ukończyły program	6	2	w trakcie

3.4. Dziecko i rodzina

❖ Piecza zastępcza

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Rodzinie biologicznej przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej.

Pieczę zastępczą organizuje powiat. Piecza zastępcza organizowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Dziecko trafia do jednej z form pieczy zastępczej, jeżeli istnieje szansa na jego powrót do rodziny biologicznej. Jeżeli okaże się, że nie ma szans na powrót do rodziny naturalnej i zapadnie decyzja sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej, dziecko zostaje zgłoszone do procedury adopcyjnej. Takie rozwiązanie da największe szanse na prawidłowy i stabilny rozwój dziecka.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do organizowania szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa,
- finansowanie świadczeń na dzieci z terenu powiatu, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej,
- finansowanie szkoleń kandydatów i ustanowionych rodzin zastępczych.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, które jest jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze na terenie Powiatu Oleśnickiego – ogółem:

	2015	2016	do X.2017
Ogółem liczba rodzin zastępczych w powiecie oleśnickim	97	104	102
Ogółem liczba dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie oleśnickim	143	154	154
Liczba nowo zawiązanych rodzin w powiecie oleśnickim	14	19	9
Liczba rozwiązanych rodzin w powiecie oleśnickim	15	11	14

Rodzinne formy pieczy zastępczej na terenie powiatu oleśnickiego:

	2015	2016	do X.2017
Rodziny zastępcze spokrewnione	60	65	66
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	35	32
Specjalistyczne rodziny zastępcze	1	1	1
Rodzinne Domy Dziecka	2	3	3

Liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej:

	2015	2016	do X.2017
Rodziny zastępcze spokrewnione – liczba dzieci	82	85	87
Rodziny zastępcze niezawodowe – liczba dzieci	46	47	43
Specjalistyczne rodziny zastępcze – liczba dzieci	3	3	4
Rodzinne Domy Dziecka – liczba dzieci	12	19	20

Odływ dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Oleśnickiego:

	2015	2016	do X.2017
Dzieci do 18 r.ż. z tego, które:	10	29	13
Powróciły do rodziny naturalnej	2	12	4
Zostały przeniesione do innej rodzinnej formy pieczy zastępczej	2	7	2
Zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	5	0	0
Zostały przysposobione	0	3	4
Zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	1	0	0
Usamodzielnili się	0	7	3

Odływ pełnoletnich wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Oleśnickiego:

	2015	2016	do X.2017
Wychowankowie powyżej 18 r.ż. z tego, którzy:	11	4	5
Powrócili do rodziny naturalnej	0	0	3
Założyli własne gospodarstwo domowe, w tym:	7	2	2
wyjechały za granicę	0	0	0
inne	4	2	0

Oprócz kierowania do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci pozbawione opieki rodziców kierowane są do instytucjonalnych form pieczy. Do placówki dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, posiadający miejsce w tej placówce. Jeżeli powiat nie może skierować dziecka do placówki z powodu braku odpowiedniej placówki lub z powodu braku miejsca w tego typu placówce na jego terenie, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie a także zaspokajają ich niezbędne potrzeby, w szczególności rozwojowe, zdrowotne, emocjonalne, bytowe, społeczne i religijne.

Podstawa umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej jest orzeczenie Sądu. Dziecko zostaje objęte jedną z form pomocy na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości, po osiągnięciu pełnoletniości, przebywając nadal w pieczy zastępczej może przebywać w dotychczasowej placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgoda dyrektora placówki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia i pod warunkiem dalszej kontynuacji nauki.

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej, z których wyróżniamy cztery typy: rodzinne, socjalizacyjne, interwencyjne, oraz specjalistyczno-terapeutyczne,
- regionalnej placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Na terenie powiatu oleśnickiego funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze będące jednostkami organizacyjnymi powiatu. Są to: Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Bierutowie typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 30 wychowanków; Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Bierutowie typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 8 wychowanków; Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr

3 w Bierutowie typu specjalistyczno-terapeutycznego przeznaczona dla 14 wychowanków. Wszystkie placówki spełniają standardy i kryteria wynikające z ustawy.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Oleśnickiego w latach 2015-2017:

Rok umieszczenia	2015	2016	do X.2017
Liczba dzieci umieszczonych	28	16	27

Powiat, z którego pochodzi dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej zobowiązany jest do ponoszenia kosztów za jego pobyt w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w danej placówce.

Statystyka dotycząca płynności wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Oleśnickiego w latach 2015-2017:

Podopieczni placówek	2015	2016	do X.2017
Liczba dzieci przebywających w placówkach w danym roku	89	58	68
Liczba dzieci opuszczających placówki (w ciągu roku) w tym:	32	25	18
umieszczonych w rodzinach zastępczych / DPS / innych placówkach	11	13	1
powracających do rodziny naturalnej	11	5	10
umieszczonych w rodzinach adopcyjnych	0	2	1
usamodzielnionych wychowanków	10	5	6

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu oleśnickiego w latach 2015-2017:

ROK / PLACÓWKA	2015	2016	2017
Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Bierutowie	3048,84	3433,44	3791,68
Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Bierutowie	3048,84	3433,44	3791,68
Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Bierutowie	3048,84	3433,44	3791,68
Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Bierutowie do 30.01.2017 roku	3048,84	3433,44	3791,68
Rodzinny Dom Dziecka nr 2 w Stradomii Dolnej do 30.09.2016 roku	2261,89	2198,67	-

W latach 2015-2017 nieznacznie wzrasta liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich umieszczonych. Najwięcej dzieci w placówkach jest w przedziale wiekowym 11–18 lat, ponieważ dzieci w tym wieku najtrudniej jest umieścić w rodzinie zastępczej niezawodowej. Rodziny zastępcze niezawodowe najczęściej decydują się na zapewnienie opieki dzieciom do wieku wczesnoszkolnego. Placówka opiekuńczo – wychowawcza staje się często jedyną szansą na zabezpieczenie podstawowych potrzeb tych dzieci. Noworodki i małe dzieci do 3 roku życia nie przebywały w placówkach prowadzonych przez powiat oleśnicki, ponieważ niemowlęta umieszczane są w niezawodowych rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu oleśnickiego lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych zajmujących się opieką i wychowaniem małych dzieci poza powiatem oleśnickim.

W latach 2015 – 2017 w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało dzieci 94 w wieku 0-6 lat i 261 dzieci w wieku 7-17 lat co oznacza, że konieczne jest zapewnienie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku, pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.
- Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Od 1 stycznia 2015 roku koordynator rodzinnej pieczy zastępczej może obejmować opieką nie więcej niż 15 rodzin. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,

nieobjętych opieką koordynatora, zadania koordynatora wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin zastępczych / rodzinnych domów dziecka, z którymi pracują koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	2015	2016	do X.2017
	92	96	97

❖ Problemy rodzin zastępczych

W rodzinach zastępczych występują następujące problemy:

- zaburzone relacje rodzinne,
- kryzys w rodzinie zastępczej,
- stosowanie przemocy wobec dziecka,
- nadużywanie alkoholu w rodzinie zastępczej,
- brak współpracy rodzica zastępczego z PCPR,
- autoagresja dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodziców zastępczych,
- choroby psychiczne dzieci,
- konieczność leczenia psychiatrycznego,
- problemy opiekuńczo-wychowawcze z dorastającymi dziećmi,
- kontakt z rodzicem biologicznym.

Wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo - wychowawczych wymaga znajomości problemów z jakimi się boryka, przyczyn ich powstawania, a przede wszystkim czasu i odpowiednich predyspozycjami pracownika obejmującego ją wsparciem. Ponadto bardzo istotne jest wsparcie terapeutyczne w różnym zakresie, skierowane do dziecka, małżonków tworzących rodzinę, a nawet do małoletnich wspólnie zamieszkujących.

❖ Usamodzielniani

Osoby, które osiągnęły pełnoletniość w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym zakładzie poprawczym zostają objęte pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie pod warunkiem uzgodnienia i realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Pomoc ta polega na udzieleniu wsparcia pieniężnego na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Pomoc dla osób usamodzielnianych:	2015	2016	do X.2017
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Kontynuacja nauki	70	76	71
Usamodzielnienie	6	4	5
Zagospodarowanie	5	1	3
Uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych	2	0	5
Uzyskanie zatrudnienia	0	0	5

Wychowankowie rodzin zastępczych częściej kontynuują naukę niż wychowankowie POW. Wychowankowie otrzymywali mieszkania z zasobów właściwej gminy, wynajmowali mieszkania, jeden wychowanek korzystał z mieszkania chronionego. Jednak w większości zamieszkiwali z rodziną.

❖ Problemy usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej

Najczęściej pojawiające się problemy u wychowanków pieczy zastępczej to przedwczesne opuszczanie rodzin lub placówek, brak dojrzałości do samodzielnego życia, powrotu do rodzin biologicznych powielanie błędów rodziców, problemy mieszkaniowe, zagrożenie wykluczeniem społecznym.

Bardzo problematyczne jest usamodzielnianie niepełnosprawnych intelektualnie wychowanków, którzy nie nadają się do Domu Pomocy Społecznej, a w samodzielnym życiu narażeni są na wykorzystywanie, np. ekonomiczne przez inne osoby.

Z informacji pozyskanych z gmin wynika, że z roku na rok rośnie liczba asystentów rodzin, a tym samym liczba rodzin objęta takim wsparciem. Rośnie również liczba rodzin biologicznych, których dzieci umieszczono w pieczy, objętych wsparciem asystenta.

W 2017 roku było to 9 rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu oleśnickiego, a w 2016 roku takich rodzin było 6.

3.5. Uchodźcy, cudzoziemcy, repatrianci

❖ Pomoc dla uchodźców

Zasady udzielania pomocy osobom przebywającym w ośrodkach pobytowych dla uchodźców reguluje ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polski (Dz. U. z 2012, poz. 680 ze zm.). Zgodnie z zapisami ww. ustawy w czasie pobytu w ośrodku pobytowym uchodźcom przysługuje:

- zakwaterowanie,

- wyżywienie,
- opieka medyczna,
- nauka języka polskiego,
- środki na zakup podręczników i wyprawki szkolnej dla dzieci uczących,
- zwrot kosztów przejazdu,
- jednorazowa pomoc na zakup odzieży i obuwia.

Cudzoziemcy są zobowiązani do opuszczenia ośrodka po upływie dwóch miesięcy od dnia doręczenia ostatecznej decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy: po otrzymaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy albo o decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy w której udzielono ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany. Zgodnie z zapisami ustawy cudzoziemcy mogą korzystać ze świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium RP w sytuacji, gdy jest to niezbędne do przygotowania do prowadzenia samodzielnego życia poza ośrodkiem. Świadczenia powyższe przyznawane są na okres dwóch miesięcy. Jednocześnie cudzoziemiec jest zobowiązany w tym czasie podjąć kroki niezbędne dla przystąpienia do programu integracyjnego.

❖ **Pomoc integracyjna dla uchodźców i osób posiadających ochronę uzupełniającą**

Zasady udzielania pomocy integracyjnej dla osób posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą reguluje rozdział V ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r., poz. 163 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (Dz. U. Nr 45, poz. 366 ze zm.). Pomocy integracyjnej udziela starosta - poprzez działające w jego imieniu powiatowe centrum pomocy rodzinie (PCPR) - właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemcy. Pomoc cudzoziemcom w procesie integracji jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Wsparcie udzielane jest maksymalnie na okres 12 miesięcy, przy czym cudzoziemiec, którego małżonek jest obywatelem polskim, nie ma prawa do otrzymania pomocy integracyjnej. W przypadku, gdy status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą uzyskała osoba niepełnoletnia pozbawiona pieczy rodziców lub opiekuna prawnego, kierownik PCPR zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy.

Pomocy integracyjnej udziela się na wniosek uchodźcy/osoby posiadającej ochronę uzupełniającą (który obejmuje również małoletnie dzieci i małżonka, jeżeli posiadają status uchodźcy/ochronę uzupełniającą) złożony w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez niego statusu uchodźcy/ochrony uzupełniającej. Pomoc integracyjna jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji (IPI), uzgodnionego między powiatowym centrum

pomocy rodzinie a cudzoziemcem. Pracownik socjalny PCPR przeprowadza tzw. wywiad środowiskowy z cudzoziemcem i jego rodziną, a następnie wspólnie z nim konstruuje IPI. Program określa wysokość, zakres i formy pomocy integracyjnej oraz wzajemne zobowiązania cudzoziemca i PCPR.

Powyższa pomoc obejmuje:

- świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, w wysokości do 1 260 zł miesięcznie na osobę (przy czym wysokość świadczeń jest uzależniona od liczby osób w rodzinie, zaś wysokość świadczeń w drugim półroczu trwania programu integracyjnego jest nieco niższa niż w pierwszym);
- opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w przepisach powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- specjalistyczne poradnictwo socjalne.

Zgodnie z art. 22 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje wojewodzie uzgodniony z cudzoziemcem program wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji. Wojewoda po akceptacji przedstawionego programu przekazuje środki na jego realizację. PCPR współdziała w sprawie pomocy uchodźcy w uzyskaniu możliwości zamieszkania z właściwym wojewodą i gminą, uwzględniając w miarę możliwości wybór miejsca zamieszkania dokonany przez cudzoziemca.

Cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z PCPR oraz gminą. Rezygnacja przez cudzoziemca ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach danego województwa w okresie 12 miesięcy trwania IPI oznacza rezygnację cudzoziemca z realizacji programu. Zmianę miejsca zamieszkania przez cudzoziemca w okresie 12 miesięcy trwania IPI dopuszcza się w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zobowiązane jest do:

- udzielania cudzoziemcowi informacji dotyczącej pomocy określonej w programie oraz
- warunkach jej wstrzymania lub odmowy udzielenia,
- współdziałania z cudzoziemcem oraz wspierania go w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, w tym w nawiązaniu kontaktu z właściwym dla miejsca zamieszkania cudzoziemca ośrodkiem pomocy społecznej,

- pomocy w uzyskaniu mieszkania, w tym w miarę możliwości w mieszkaniu chronionym,
- prowadzenia z cudzoziemcem pracy socjalnej,
- innych uzgodnionych z cudzoziemcem działań wynikających z indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca,
- wskazania pracownika, zwanego dalej "realizatorem programu", uzgadniającego z cudzoziemcem program oraz wspierającego cudzoziemca w okresie realizacji tego programu.

Cudzoziemiec zobowiązany jest do:

- zameldowania się w miejscu zamieszkania,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy w terminie ustalonym w programie oraz aktywnego poszukiwania pracy,
- obowiązkowego uczestnictwa w kursach języka polskiego, w przypadku gdy zachodzi taka potrzeba, współdziałania oraz kontaktowania się z realizatorem programu w ustalonych terminach, nie rzadziej jednak niż 2 razy w miesiącu,
- innych uzgodnionych z realizatorem programu działań wynikających z jego indywidualnej sytuacji życiowej,
- przestrzegania zobowiązań przyjętych w programie.

W przypadku niezrealizowania przez cudzoziemca zobowiązań uzgodnionych w IPI, w szczególności braku aktywnego działania ze strony cudzoziemca na rzecz jego integracji, realizacja pomocy może zostać ograniczona lub wstrzymana.

❖ **Cudzoziemcy posiadający Kartę Polaka**

Cudzoziemca, który złoży wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z powołaniem się na okoliczność, o której mowa w art. 195 ust. 1 pkt 9 - posiada Kartę Polaka - ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (tj. Dz. U. z 2016, poz. 1990 z późn. zm.) na jego wniosek, może być przyznane świadczenie pieniężne na okres do 9 miesięcy, tj. od 1 do 3 miesiąca po 1000,00 zł, od 4 do 9 miesiąca po 1200,00 złotych.

❖ **Pomoc dla repatriantów**

Zasady pomocy dla repatriantów i przybyłych wraz z nimi członków najbliższej rodziny określone w ustawie o repatriacji przewidują możliwość udzielenia pomocy:

- Starosta udziela na wniosek repatrianta, pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych i udokumentowanych przez repatrianta

kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości do 6000 zł na jednego repatrianta.

- Repatriant może otrzymać jednorazową pomoc finansową na pokrycie kosztów przejazdu lub przelotu oraz przewozu mienia do Rzeczypospolitej Polskiej oraz na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie.
- Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji, po spełnieniu ustawowych wymogów, na wniosek repatrianta udziela mu pomocy finansowej w wysokości nie przekraczającej 25 000 złotych w formie dopłaty do: czynszu najmu lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, opłaty do zakwaterowania w domu studenckim, albo kosztów nabycia lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego.
- Gmina może udzielić repatriantowi, na jego wniosek, pomocy polegającej na przeprowadzeniu remontu, adaptacji lub na wyposażeniu lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej do wysokości 6 000 zł na repatrianta.
- Osoby, które nabyły polskie obywatelstwo w drodze repatriacji mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji przez okres do 90 dni od dnia przekroczenia granicy RP. Koszt tych świadczeń pokrywany jest z budżetu państwa.
- W ośrodkach adaptacyjnych dla repatriantów zapewnia się uczestnictwo w zajęciach adaptacyjno-integracyjnych oraz w zajęciach umożliwiających poznanie historii, tradycji i zwyczajów polskich, a także w kursach języka polskiego i kursach zawodowych.
- Aktywizacja zawodowa repatriantów może się to odbyć poprzez: zwrot części kosztów poniesionych przez repatrianta na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, a także zwrot części kosztów poniesionych przez pracodawcę na: utworzenie stanowiska pracy, przeszkolenie repatrianta, wynagrodzenie, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne.
- W uzasadnionej sytuacji repatrianta, wynikającej z podeszłego wieku, stanu zdrowia, braku umiejętności adaptacyjnych, niewładania językiem polskim w wystarczającym stopniu, może zostać mu przydzielona „osoby wspierającej repatrianta”. Osobę wspierającą repatrianta przydziela się na okres nie dłuższy niż 2 lata. Zadaniem takiej osoby jest pomoc repatriantowi w adaptacji na terytorium RP.

4. ANALIZA

OBSZAR: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność na terenie powiatu jednostek wykonujących rehabilitację leczniczą w ramach ubezpieczenia zdrowotnego; • Funkcjonowanie na terenie powiatu zespołu szpitali; • Funkcjonowanie na terenie powiatu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności; • Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy; • Funkcjonowanie na terenie powiatu warsztatów terapii zajęciowej; • Działalność organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych (Caritas); • Współpraca administracji z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych; • Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych u indywidualnych wnioskodawców; • Funkcjonowanie zespołu szkół specjalnych i ośrodka szkolno-wychowawczego; • Dostrzeganie potrzeb osób niepełnosprawnych; • Pozyskiwanie środków z funduszy krajowych i unijnych; • Informowanie osób niepełnosprawnych o ulgach i uprawnieniach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczający poziom likwidacji barier architektonicznych; • Brak Zakładu Aktywizacji Zawodowej; • Słabo rozwinięta sieć wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi; • Brak wystarczającej liczby domów pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych; • Mała aktywność osób niepełnosprawnych w poszukiwaniu pracy; • Bezrobocie wśród młodych osób niepełnosprawnych; • Niewystarczająca wysokość środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych; • Mała aktywność, niechęć do zmian i niedostateczne wchodzenie osób niepełnosprawnych na otwarty i chroniony rynek pracy; • Brak centrum informacji dla osób niepełnosprawnych prowadzonego przez osoby niepełnosprawne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitacja społeczna i zawodowa w oparciu o środki PFRON; • Możliwość realizacji zadań w oparciu o środki unijne; • Możliwość aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON i Funduszu Pracy • Wykwalifikowana i doświadczona kadra 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała ilość środków w systemie; • Ograniczona liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i brak motywacji do podejmowania pracy; • Brak kadry do realizacji zadań;

OBSZAR: PRZEMOC W RODZINIE	
MOCE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej; • Funkcjonowanie Gminnych i Miejskich Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; • Obowiązujące akty prawne • Prowadzenie działań w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej wg modelu DULUTH 	<ul style="list-style-type: none"> • Silnie utrwalone mity i stereotypy; • Rozpad rodziny spowodowany bezrobociem, migracją zarobkową, patologiami; • Brak orzeczeń o opuszczeniu lokalu przez sprawcę przemocy • Rzadkie przypadki zgłaszania do prokuratury zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa oraz udział sprawców przemocy w programie korekcyjno-edukacyjnym przez zespoły interdyscyplinarne • Bierność ofiar przemocy
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca świadomość rodzin korzystających z poradnictwa ZIK z powodu przemocy w rodzinie • Rozwiązywanie problemów na zasadzie współpracy służb i instytucji • Wykwalifikowana i doświadczona kadra • Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych • Orzekanie przez sądy kar pozbawienia wolności, ograniczenia wolności i środków karnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Problemy alkoholowe • Bierność świadków przemocy • Brak wsparcia dla ofiar przemocy ze strony ich rodzin • Poczucie bezkarności sprawców przemocy • Wydłużony tryb postępowania karnego • Brak kadry do realizacji zadań
OBSZAR: DZIECKO I RODZINA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Nowoczesne rozwiązania prawne w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej • Program szkoleń i kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze • Funkcjonowanie trzech rodzinnych domów dziecka i jednej specjalistycznej rodziny zastępczej • Działania na rzecz rodzicielstwa zastępczego • Tworzenie pałacówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci • Różne formy wsparcia dla rodzin w sytuacji kryzysowej • Funkcjonowanie świetlic środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała liczba asystentów rodziny • Brak rodzin wspierających • Zbyt mało kandydatów spełniających warunki do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych do potrzeb • Brak organizacji pozarządowych działających w obszarze wspierania dziecka i rodziny

<ul style="list-style-type: none"> • Wsparanie rodziny przez asystentów • Wsparanie rodzin zastępczych przez pracowników socjalnych, specjalistów pracy z rodziną, koordynatora, grupy samopomocowe; • Wsparanie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej poprzez zapewnienie miejsca w mieszkaniu chronionym. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana kadra • Wsparanie rodzin zastępczych przez koordynatorów • Poszerzenie oferty wsparcia dla rodzin przeżywających trudności • Wzrost kosztów funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych • Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na poszerzenie oferty wsparcia dla rodzin • Wykwalifikowana i doświadczona kadra 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak procedur badania kandydatów na rodziców zastępczych przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej; • Zwiększająca się niewydolność wychowawcza rodziców; • Rozpad rodziny; • Dziedziczenie ubóstwa i bezradności; • Niewystarczająca ilość miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej; • Rozwijające się zjawisko zażywania środków psychoaktywnych; • Uzależnienia; • Brak asystentów rodzin; • Brak kadry do realizacji zadań; • Zbyt mała ilość środków w systemie (zewnętrznych i własnych); • Brak pozyskania środków unijnych ze względu na konieczne do osiągnięcia wskaźniki;

5. OBSZARY, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁANIA

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REALIZATOR/ WSPÓLREA- LIZATOR/ PARTNER	WSKAŹNIK MONITO- RUJĄCY	ŹRÓDŁA FINANSO- WANIA
Niepełno- sprawność	Cel strategiczny 1 Pomoc niepełnosprawnym w zakresie wyrównywania szans i zwiększania integracji społecznej	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i tworzenie warunków do ich rozwoju	PCPR, PUP, GOPS	Ankieta	Środki PFRON, środki powiatu
		Realizacja zadań ustawowych powiatu oraz pozyskiwanie środków z programów PFRON	PCPR, PUP	Liczba złożonych wniosków	Środki PFRON, środki powiatu, Fundusz Pracy
		Realizacja zadań powiatu przy zastosowaniu instrumentu zlecenia zadań	Zarząd Powiatu, PCPR, PUP	Liczba złożonych wniosków a liczba zrealizowanych wniosków	Środki PFRON, środki powiatu
		Tworzenie warunków do aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności	PCPR, Starostwo Powiatowe, OPS	Liczba uczestników np. w Powiatowym Dniu Godności Osób Niepełnosprawnych	Środki PFRON, środki powiatu
		Tworzenie warunków organizacjom pozarządowym do organizowania imprez integracyjno-edukacyjno-informacyjnych, sportowych o zasięgu powiatowym	PCPR, Starostwo Powiatowe, OPS	Liczba uczestników	Środki PFRON, środki powiatu
		Pozyskiwanie lokalnych liderów	PCPR, PUP, Zarząd Powiatu, OPS	Liczba potwierdzonych współorganizatorów	Środki PFRON, środki powiatu
		Zorganizowanie systemu działań wspierających dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin w tym tworzenie placówek dla osób niepełnosprawnych	Powiat, PCPR, OPS	Liczba potrzebujących	Środki PFRON, środki powiatu
	Cel strategiczny 2 Podnoszenie standardu bazy pomocy społecznej	Podnoszenie standardów w DPS	Powiat	Pracownicy DPS, pensjonariusze DPS – ankiety	Środki PFRON, środki powiatu

	Cel strategiczny 3 Ograniczenie zjawiska bezrobocia osób niepełnosprawnych	Pomoc w poszukiwaniu pracy poprzez kształtowanie i wspieranie aktywnej postawy na rynku pracy	PUP, PCPR, WTZ, organizacje pozarządowe	Statystyki PUP	Fundusz pracy, środki PFRON, środki powiatu
		Organizacja zatrudnienia subsydiowanego oraz pomoc w zatrudnieniu poprzez wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy	PUP, wszyscy zainteresowani zatrudnieniem osób niepełnosprawnych	Statystyki PUP	Fundusz pracy, środki PFRON, środki powiatu
	Cel strategiczny 4 Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym oraz w obszarze pomocy społecznej	Wykonywanie zadań na zasadzie współpracy różnych służb i instytucji	PCPR, OPS, PUP	Ankiety	Środki powiatu, środki PFRON
		Informowanie kadr z terenu powiatu o realizowanych działaniach	PCPR, PUP, OPS	Informator	Środki PFRON, środki powiatu
		Szkolenie kadr	PCPR, OPS	Liczba uczestników	Środki PFRON, środki powiatu
	Cel strategiczny 1 Zapewnienie wsparcia specjalistycznego rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym	Świadczenie profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy i członków ich rodzin	PCPR, ZIK	Rodzaje form wsparcia/ liczba porad	Środki powiatu
		Dostosowanie form wsparcia specjalistycznego do potrzeb osób i rodzin	PCPR, ZIK	Rodzaje form wsparcia/ liczba porad	Środki powiatu
Przemoc w rodzinie	Cel strategiczny 2 Tworzenie warunków do skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Współpraca służb i instytucji	PCPR, OPS, zespoły interdyscyplinarne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, sąd, prokuratura, policja	Liczba zadań / rodzaje zadań	Środki powiatu
		Kampanie informacyjne i działania profilaktyczne	PCPR, ZIK	Liczba kampanii / liczba działań	Środki powiatu, środki budżetu państwa
		Informowanie o możliwości uzyskania wsparcia	PCR, ZIK	Liczba zadań / rodzaje zadań	Środki powiatu, środki budżetu państwa
		Informowanie kadr z terenu powiatu o realizowanych zadaniach	PCPR, ZIK	Liczba spotkań / liczba i rodzaj przekazywanych informacji	Środki powiatu

		Podnoszenie kwalifikacji kadr wykonujących zadania powiatu, szkolenie kadr z terenu powiatu.	PCPR, ZIK	Liczba szkoleń / liczba przeszkolonych osób	Środki powiatu
Dziecko i rodzina	Cel strategiczny 1 Działania wspierające i profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży wychowanków pieczy zastępczej	Inicjatywy na rzecz dzieci i młodzieży z programem w zakresie pełnienia ról społecznych	PCPR, ZIK, POW	Liczba zadań / rodzaj zadań	Środki powiatu
		Zajęcia dla dzieci z zaburzeniami zachowania	PCPR, POW	Liczba zajęć / rodzaj zajęć	Środki powiatu, środki UE
		Dostosowanie form wsparcia specjalistycznego do występujących potrzeb	PCPR, ZIK, POW	Liczba form wsparcia / rodzaj form wsparcia	Środki powiatu, środki UE
		Utworzenie 1 mieszkania chronionego	PCPR	Liczba mieszkań	Środki powiatu
		Utworzenie 3 rodzinnych domów dziecka	PCPR	Liczba rdd / liczba dzieci	Środki powiatu
	Cel strategiczny 2 Działania na rzecz wsparcia i rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej	Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej i nabór kandydatów na rodziców zastępczych	PCPR, OPS	Formy promocji / liczba kandydatów na rodziców zastępczych	Środki powiatu
		Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej, a w szczególności niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych	PCPR, OPS	Liczba funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych	Środki powiatu
		Dostosowanie form specjalistycznego wsparcia do występujących potrzeb pieczy zastępczej	PCPR, ZIK, OPS	Liczba i rodzaj form wsparcia	Środki powiatu, środki UE
	Cel strategiczny 3 Świadczenie usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie obowiązującego standardu	Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych nr 1-3	POW	Liczba dzieci z terenu powiatu objętych opieką i wychowaniem	Środki powiatu
		Monitowanie zachodzących procesów i podejmowanie inicjatyw w celu wprowadzania zmian w funkcjonowaniu placówek	POW	Liczba i rodzaj inicjatyw	Środki powiatu

		Dostosowanie form wsparcia specjalistycznego do potrzeb dzieci umieszczonych w placówkach	POW	Liczba i rodzaj form wsparcia	Środki powiatu
Cel strategiczny 4 Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie	Podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie problematyki pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie pracy z dziećmi i rodziną poprzez udział kadry w szkoleniach i samokształcenie	PCPR, OPS	Liczba szkoleń / liczba przeszkolonych osób	Środki powiatu	
	Wypracowanie skutecznego modelu współpracy między jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	PCPR, OPS, asystenci rodzin, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, ZIK	Model współpracy / efekty	Środki powiatu	
	Tworzenie struktur wspierających rodziny zastępcze (koordynatorzy, specjaliści pracy z rodziną, psycholog, pedagog, mediator rodzinny, socjoterapeuta)	PCPR, OPS	Liczba rodzin i liczba dzieci obejmowanych wsparciem przez koordynatorów i pozostałych pracowników)	Środki powiatu, środki budżetu państwa	
	Szkolenie kadr, cykliczne spotkania	PCPR, OPS	Liczba szkoleń / liczba przeszkolonych osób	Środki powiatu	
	Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin	PCPR, OPS	Liczba osób objętych wsparciem	Środki powiatu, środku UE	
Cel strategiczny 5 Działania wspierające i profilaktyczne w zakresie uzależnień	Konferencje, szkolenia, konsultacje, poradnictwo dla rodziców, dzieci i młodzieży oraz grup zawodowych zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie	PCPR, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, kuratorzy, organizacje pozarządowe, OPS	Liczba i rodzaj inicjatyw / liczba osób objętych działaniami	Środki powiatu, środki budżetu państwa, środki organizacji pozarządowych	
	Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia,	SZKOŁY, Świetlice środowiskowe dla dzieci i młodzieży	Liczba i rodzaj inicjatyw / liczba osób objętych działaniami	Środki powiatu, środki budżetu państwa,	

		konstruktywne spędzanie czasu wolnego oraz tworzenie warunków do powstawania rówieśniczych grup samopomocowych			środki organizacji pozarząd- owych
--	--	--	--	--	---

6. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Monitorowanie pozwala z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i na wprowadzenie ewentualnych korekt w tych zadaniach. Monitoring jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres wdrażania strategii. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, potrzeby, a także treści nadrzędnych dokumentów strategicznych lub wytyczne dotyczące źródeł dofinansowań zewnętrznych mogą spowodować konieczność zmian zapisów strategii w okresie jej obowiązywania.